

Predikan i Skepplanda församlingshem 2023

2 sönd. efter trett.

”Livets källa”

5 Mos 5:23-27

Hebr 2:9-10

Joh 5:31-36

Ps: 46, 697:6, 236, 726, 37

Livets källa är ju temat idag, och när jag inför predikoförberedelsen läste det här evangeliet så tänkte jag först att jag hamnat på fel söndag. Jesus talar om Johannes som vittnade om honom, vad har det med källor att göra?

Men sen insåg jag att det har ju visst med källor att göra, kanske inte *vattenkällor* men andra slags källor.

Tänk er en diskussion mellan några personer, en dispyt om klimatet eller energipolitiken eller något annat kontroversiellt ämne och någon gör ett påstående, då brukar en snabb replik höras: *”källa på det?”* Och kan man då inte i talande stund ange en vetenskaplig artikel, helst med sid- och styckehänvisning så blir man avfärdad med att sakna trovärdighet.

Och jag tänker mig att Jesus och fariséerna stod där och var involverad i en sådan där dispyt, och Jesus, ja han kom ju sannerligen med kontroversiella påståenden. Några verser innan evangeliet säger han: ”Den som hör mitt ord och tror på honom som han har sänt mig, han har evigt liv.” Och efter det påståendet så ser jag framför mig hur en farisé sticker fram huvudet och säger: *”källa på det?”*

Men Jesus går inte förnärat därifrån utan stannar och förklarar. Han avfärdar inte kravet att ange vilken källa han har.

När det gäller källor, alltså fortfarande inte vattenkällor utan litterära och historiska källor, så talar man om *primärkällor* och *sekundärkällor*. Primärkällan kommer från den som var med när det hände. Ett ögonvittne som såg och upplevde själv och kanske skrev ner det han varit med om i ett brev som bevarats för eftervärlden. Det är en primärkälla.

Sekundärkällan är den som eventuellt frågat ut honom, kanske en journalist som intervjuar honom och skriver ett reportage om vad som hände. Reportaget bygger då på en primärkälla men är själv en sekundärkälla. Det har alltså filtrerats genom journalistens glasögon som kanske har skrivit det utifrån en viss vinkel.

Därför är källkritik en viktig sak att ägna sig åt när det gäller historisk vetenskap och ja, egentligen väldigt mycket annat också. Alltså att man värderar olika källor, vilken ligger närmast själva ursprungshändelsen, vilken är mest tendensiös eller vinklad. Det är om detta som dagens evangelium handlar om.

Att man inte bara kan tro på människor rakt upp och ner är nämligen inget nytt. Det gällde redan på Jesus tid. ”Om jag vittnar om mig själv så är mitt vittnesbörd inte giltigt” säger Jesus. Och alla som stod där och lyssnade nickade och höll med. Särskilt fariséerna nickade nog med eftertryck.

Och naturligtvis förstår vi detta. Det finns ju många som har gått ut och påstått märkliga saker, och vi tror ju inte på alla dem. När då judarna konfronterade Jesus: var är dina vittnen så var det inga krav som Jesus avvisade.

Han började med att hänvisa till Johannes döparen. Han var en person som de flesta litade på, även de skriftlärdade och fariséerna. I honom såg de något av de gammaltestamentliga profeterna. Han var en lampa som brann och lyste. Och *han* pekade ju ut Jesus som Guds lamm, den som skulle komma. Den som tar bort världens synd och döper med helig Ande. ”Ni betraktade ju Johannes som en profet, så lyssna då på vad han säger!” är Jesus budskap.

Samtidigt är Jesus påstående så anmärkningsvärda att det inte räckte med Johannes. Han var trots allt bara en människa och människor är ju felbara, sen får de vara hur stora profeter de vill. Så det behövs något mer än bara Johannes.

Och Jesus nämner ett starkare vittnesbörd, nämligen, de *verk* som Fadern har gett honom att utföra. Jesus hade ett särskilt uppdrag. Det viktigaste var naturligtvis hans död och uppståndelse. Jesu uppståndelse är något som *vi* känner till, men de gjorde ju inte judarna vid den här tiden. Men de hade andra av Jesu verk, hans under och tecken. Han botade sjuka, gav blinda synen, förvandlade vatten till vin, stillade stormar och så vidare.

Vi har idag inga levande ögonvittnen som kan berätta för oss om de under som Jesus gjorde. Men de som var med skrev ner det som de hörde och såg. Evangelierna är skrivna av människor som själva har hört och sett. Evangelierna är alltså primärkällor. De kan vi forska i. Att gå från sekundärkällor till primärkällor är att mer och mer närma sig Jesus. När vi läser evangelierna så inser vi snart om Jesus är trovärdig eller inte.

Men Jesus vill att du inte bara *ska ta del* av primärkällorna om honom, utan han inbjuder dig att själv *bli* en primärkälla. Jesus var inte bara en historisk person, han finns med oss idag, han möter dig i kyrkans gemenskap, i nattvarden och i andra människor.

När du lever ditt liv i bön och andakt, i hans gemenskap så får du själv uppleva och se. Jesus vill vara en källa i ditt inre, en primärkälla med levande vatten som släcker din inre törst.

